

การพัฒนาตำรับสมุนไพรผสมสมุนไพร

นางสาว คณินิจ กิตติจันทร์เมธิ
นางสาว พชรินทร์ มายัง

โครงการพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาเภสัชศาสตรบัณฑิต
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2547

DEVELOPMENT
OF HERBAL TRANSPARENT SOAP

MISS KANUENGNIJ KITTICHANMAETEE
MISS PATCHARIN MAYOUNG

A SPECIAL PROJECT SUBMITTED IN PARTIAL FULFILMENT
OF THE REQUIREMENT FOR
THE BACHELOR DEGREE OF SCIENCE IN PHARMACY
FACULTY OF PHARMACY
MAHIDOL UNIVERSITY

โครงการพิเศษ
เรื่อง การพัฒนาตำบลสบู่ใสผสมสมุนไพร

.....
(นางสาว คณินิจ กิตติจันทร์เมธี)

.....
(นางสาว พัชรินทร์ มายัง)

.....
(อ.ดร. ดวงดาว จันทศาสตร์)
อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(รศ. รุ่งระวี เต็มศิริฤกษ์กุล)
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การพัฒนาตำรับสบู่ใสผสมสมุนไพร

คณีนิจ กิตติจันทร์เมธี, พัชรินทร์ มายัง

อาจารย์ที่ปรึกษา: ดวงดาว ฉันทศาสตร์*, รุ่งระวี เต็มศิริฤกษ์กุล**

*ภาควิชาเภสัชกรรม คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

**ภาควิชาเภสัชพฤกษศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

คำสำคัญ: สบู่ใส, สมุนไพร, น้ำมัน

โครงการพิเศษนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตำรับสบู่ใสผสมสมุนไพร การทดลองมีขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนแรกหาค่าสะพานนิพิตะชันของน้ำมันที่นำมาใช้ในการทดลอง จากนั้นทำการทดลองเบื้องต้นโดยการเตรียมสบู่ทึบแสง พร้อมทั้งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพของสบู่ที่ได้ ได้แก่ อุณหภูมิ และ ปริมาณต่างที่ใช้ในการทำปฏิกิริยา เมื่อเตรียมสบู่ทึบแสงได้แล้ว จึงนำตำรับที่ดีที่สุดมาพัฒนาเป็นตำรับสบู่ใสโดยเปลี่ยนแปลงปัจจัยที่ศึกษา ได้แก่ กลีเซอริน น้ำ เอทิลแอลกอฮอล์ และ น้ำตาลทราย จนได้ตำรับที่คงตัวมากที่สุด จึงนำมาผสมสมุนไพรที่เลือกใช้ คือ แดงกวา แล้วทำการประเมินความพึงพอใจในอาสาสมัคร 25 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง โดยปริมาณฟองเป็นสิ่งที่อาสาสมัครพอใจมากที่สุด ส่วนกลิ่นของสบู่เป็นสิ่งที่ควรปรับปรุงเพื่อการผลิตในระดับอุตสาหกรรมต่อไป

Abstract

Development of herbal transparent soap

Kanuengnij Kittichanmaetee, Patcharin Mayoung

Project advisors: Doungdaw Chantasart*, Rungravi Temsiririrkul**

*Department of Pharmacy, Faculty of Pharmacy, Mahidol University

** Department of Pharmaceutical Botany, Faculty of Pharmacy, Mahidol University

Keyword: transparent soap, herbal, oil

The objective of this special project was to develop herbal transparent soap. Initially, the study was performed to determine saponification values of oils. The preliminary experiment was to prepare opaque soap and study an influence of various conditions affected the soap quality such as temperature and an amount of alkali used in the reaction. When the preparing of opaque soap was finished, develop transparent soap by varying the factors such as glycerin, water, ethyl alcohol and sugar until the most stable formula was prepared. Extracted cucumber was added in the formula. The satisfaction was evaluated in 25 volunteers. Most of the volunteers satisfied moderately in the amount of foam. The adour of the product should be improved for producing in a manufacturing scale.